

A tardosi filmsztár

Évszázados famatuzsálemek – ha nem is túl nagy számban – szerencsére még található Magyarországon. Vanak köztük névtelenek, de híresek és hírhedtek is. Persze a hírnév is sokféle lehet. Az egyik emberemlékezet óta sasfészek díszlik, a másikra meg lótolvajt akasztottak egykoron.

Olyan azonban, ami a tiszteletreméltóan magas korán, dimenzióin, megjelenésén és a róla szóló legendákon túl filmfőszerpellel is dicsekedhet, Magyarhonban alig van. Ilyen (ha nem az egyetlen ilyen) fa a tardosi öreg kocsányos tölgy.

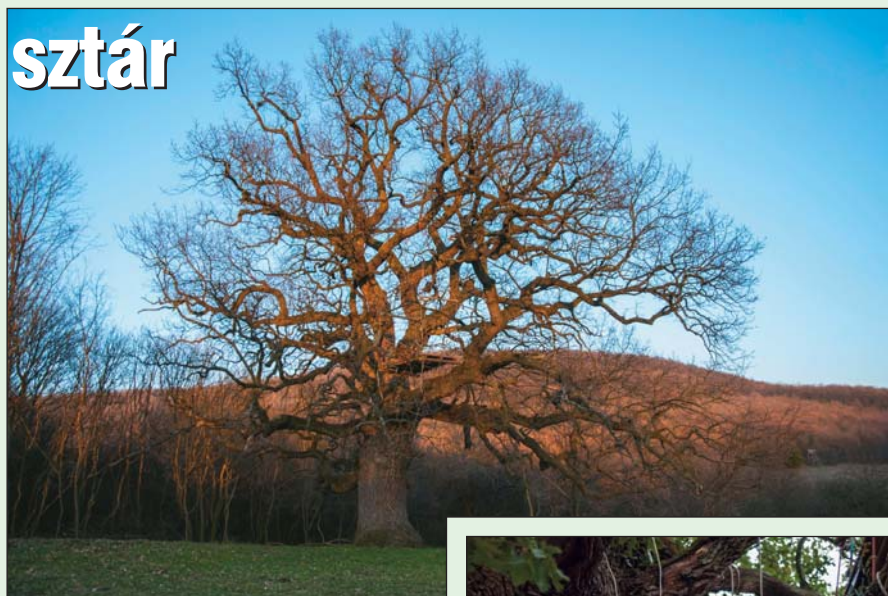
A Gerecsében, a Tardosról Süttő felé vezető országúttól nyugatra található. Ha valaki tiszteletét akarná tenni nála, a *47.701967°; 18.429558°* koordináták segítenek megtalálni. Törzskerülete közelíti az 530 cm-t, magassága 16 m. A lézerszkenneres felmérés szerint föld feletti térfogata 26 köbméter, tömege mintegy 17 tonna.

Szinte bizonyos, hogy egy egykori legelőerdő megmaradt fája, körülötte állatokat legeltettek, amelyek aztán a déli nap melege elől árnyékában húzódtak meg. Fánk – ahogy azt kellő udvariasággal hölgyekre is szokták mondani – eredményesen dacol az idővel. Jól tartja magát, ami viszont azzal is jár, hogy korlát nehéz pontosan megadni. Nagyon nem tévedünk, ha 300 év felettire taksáljuk. Ránézésre, de a „Fakopp” műszerrel elvégzett állapotfelmérés szerint is „időarányos” állapotban van. Belsejében ugyan vannak már korhadt részek, üregek is, de azért némi szerencsével még sok évtizedig élélhet.

A 2013-as „castingon” (amire *Tóth Róbert* kerületvezető erdész „nevezte be”) több más várományost maga mögé utasítva nyerte el *A Nagy Fafilm* főszerepét (52 perc, rendező: *Molnár Attila Dávid*, operatőrök: *Tisza Balázs* és *Tóth Zsolt Marcell*, 2014).

A film a tölgy egy évét követi végig. Innovatív technikákkal, szép képekkel, bölcs, szeretetteljes narrációval mutatja be, hogy mi történik egy év alatt hősünkkel. Kikkel, mikkel találkozik ez idő alatt.

Mert ugyan a tölgy önszántából nemigen hagyja el helyét, hosszú élete során mégis annyi ismerőst (ellenséget és barátot egyaránt) szerezhet, mintha egész életében csavargott volna. Annyi mindent látott, annyi harcnak, csatározásnak, születésnek, halálának volt

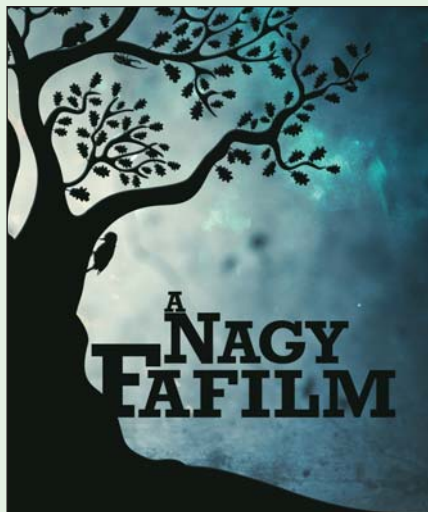

A címszereplő lombtalan állapotban, 2014 márciusában

szemtanúja, hogy egy filmfőszerep már meg sem kottyán neki.

Rövid részlet a film rendezőjével készült interjúból: *„Azt, hogy egy fáról készítek filmet, nem terveztem. 2005-ben azonban elolvastam Pósfai György könyvét, a Dendrománia, Magyarország legnagyobb fáit. Óriási hatást tett rám, egyből tudtam, hogy ebből filmet kell csinálnom. Ötleteltünk, kiderült, hogy nagyon sok fáról lehetne filmet csinálni, bemutatni a fa egész életciklusát, vagy pedig követni Pósfai Györgyöt, ahogyan a nagy fákat keresi. És aztán arra jutottam, hogy a lehető legegyszerűbb dolgot fogom csinálni: egyetlen fa lesz a főszereplő.”* (Forrás: *Sípos Júlia: Az öreg tölgy krónikája – http://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=12367*).

A film érdekessége, hogy a fához kötődő rovarokon, madarakon, kismamóskön kívül emberek is megjelennek benne. *Pósfai György*, a „dendromán” biológus (a figyelemre méltó www.dendromania.hu honlap alapítója) a fa törzskerületét méri, *Dívós Ferenc* soproni professzor „fábalátó” készülékével vizsgálja az állapotát. *Rahmé Nikola* rovarfotós a fa körül fellelhető hatlábúakat fényképezi, *Dobrosi Dénes* erdőmérnök-zoológus pedig ultrahang-detektoraival a fát körülcsapongó denevérfaunát igyekszik felmérni.

Rocksztár a fa koronájában

A *Geolink 3D Kft.* szakemberei lézerszkennер segítségével „tapogatják” le a fát. Rajtuk kívül a filmben feltűnik egy valóságos rocksztár is. Mégpedig *Varga Livius*, a méltán népszerű *Quimby* együttes tagja. Aki nem mellékesen elhivatott környezet- és természetvédő, valamint pszichológus, szövegíró, ütőhangszeres, rapper, énekes, frontember, showman és profi természetfilmes. *Livius* a forgatás során több napra felköltözött a tölgy koronájába, hogy ott készítsen felvételeket a fa lakóiról.

Az ötletes forgatókönyv, a profi rendezés, valamint az operatőri munka mellett nem utolsósorban a főszereplő érdeme is, hogy a film számos elismerést kapott. Elérhető a <https://vimeo.com/10555453> webcímen. Érdemes megnézni. De aki a filmtől kedvet kap és teheti, keresse fel személyesen a tardosi filmsztárt. Egy ilyen karakter megérdemel egy személyes látogatást is.

Szöveg: **Dr. Csóka György**
A képek forrásai: www.termeszetfilm.hu, *Filmdzsungel Studio* (www.filmdzsungel.hu)